

GRAD ZAGREB

DJEČJI VRTIĆ BUKOVAC

TRNAC 67

Kurikulum
Dječjeg vrtića Bukovac

Zagreb, rujan

2020.

DV BUKOVAC

RASTIMO
ZA JEDNO
KADINICE

CAP
PROGRAM

BABY
SIGNS
PROGRAM

ROZUM
PESMAKOLU

STRAW
JEZIKI

KJERSM
PROGRAM

KEM
PROGRAM

DOMRITIE PRA
KEM

VRTIC
U
BOLNICI

DAROVITI

ROZUM
PESMAKOLU

ROZUM
PESMAKOLU

ROZUM
PESMAKOLU

GRAD: ZAGREB

ADRESA CENTRALNOG OBJEKTA: TRNAC 67

E-MAIL: info@vrtic-bukovac.hr, vrtic.bukovac@zagreb.hr

WEB: <http://www.vrtic-bukovac.zagreb.hr>

Telefon: 01/2341 131

Matični broj: 3261972

OIB: 13433301401

OSNIVAČ: GRAD ZAGREB

GODINA OSNIVANJA: 1982.

RAVNATELJICA: Gordana Lukačić

PODRUČNI OBJEKTI:

Bukovačka cesta 221 („Bukovac na brijegu“)

Kišpatićeva 12 s („Novi Bukovac“)

Kišpatićeva 11 („Bukovački osmijeh – Vrtić u bolnici“)

U izradi vrtićkog kurikulumu sudjelovali:

Ravnateljica, stručni suradnici i odgojitelji Dječjeg vrtića Bukovac

Na temelju čl. 15. stavak 4, Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (10/97.,107/07., 94/13) i čl. 43. stavak 1, točka 6 Statuta Dječjeg vrtića Bukovac, Upravno vijeće Dječjeg vrtića Bukovac je na sjednici održanoj 31. kolovoza 2020. na prijedlog ravnateljice Gordane Lukačić, a nakon usvajanja na Odgojiteljskom vijeću, jednoglasno donijelo

ODLUKU: „usvaja se Kurikulum Dječjeg vrtića Bukovac za pedagošku godinu 2020./21.“.

Ravnateljica:

Gordana Lukačić, prof.

Predsjednica Upravnog vijeća:

Anđelka Pofuk

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	KURIKULUM	2
2.1	O kurikulumu	2
2.2	Iz Nacionalnog okvirnog kurikuluma	2
2.2.1	Svrha i važnost predškolskog kurikuluma	3
2.2.2	Struktura predškolskog kurikuluma	3
2.2.3	Područja kompetencijskih dimenzija	4
3.	KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA BUKOVAC	5
4.	PROGRAMI	7
4.1.	Redoviti programi	7
4.2.	Posebni programi	9
4.3.	Kraći programi	19
4.4.	Programi za roditelje	20
5.	PROJEKTI	24
6.	OČEKIVANI ISHODI – RAZVOJ TEMELJNIH KOMPETENCIJA	25

1. UVOD

Različito teorijsko određenje pojma *kurikulum* te različita tumačenja njegova značenja odražavaju razlike u osnovnim polazištima i vrijednostima kurikuluma i rada pojedinih odgojno-obrazovnih ustanova.

Vrtić predstavlja tkanje višestruko isprepletenih težnji i akcija svih koji u njemu svakog dana djeluju i sudjeluju; njihovih interakcija s prostorom i drugim osobama, njihove komunikacije i odnosa, načina organizacije vremena i aktivnosti i slično. Zato se razvoj odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma u vrtiću obavlja postupno i sustavno, a kao rezultat zajedničkog promišljanja i rada svih koji u njemu sudjeluju. Sadržaji učenja djece nisu strogo propisani, s obzirom da dijete uči čineći, izravnim stjecanjem iskustava temeljem praćenja interesa djece i podržavanjem inicijative djeteta.

U Dječjem vrtiću Bukovac već dugi niz godina u sklopu redovnih i posebnih programa razvijamo pristup odgojno-obrazovnom radu koji u središte stavlja razvoj ključnih kompetencija za kasniji profesionalni i društveni život te cjeloživotno učenje.. S obzirom na brojne programe stranih jezika koje provodimo u Vrtiću, usmjereni smo na razvoj kompetencija na materinskom i stranom jeziku. Kurikulum smo usmjerili ka stvaranju uvjeta za odrastanje djeteta kao kompetentne i samopouzdanе osobe.

Jezik kao sredstvo izražavanja podloga je svim ostalim područjima tijekom odgoja i obrazovanja, često jedini oblik kojim se djeci posreduju sadržaji, teme i sklopovi aktivnosti. Ovladanost jezikom (poglavito materinskim) temelj je za učenje tijekom cijeloga života.

Djeca rane i predškolske dobi uče aktivno istražujući svijet oko sebe i učeći po modelu, a dječji vrtić je mjesto u kojem su osigurani uvjeti za situacijsko učenje.

U tom smislu Kurikulum za nas predstavlja teorijsku koncepciju koja se u praksi provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija (Slunjski, 12,2011.), a sukladno odrednicama Nacionalnog okvirnog kurikuluma (MZO, 2014.) temeljen je na smjernicama, koje doprinose razvoju građanskih kompetencija djece rane i predškolske dobi. Smjernice postavljene u Kurikulumu temelj su cjelovitog razvoja djeteta u institucijskom kontekstu, a zadaća svih odgojno-obrazovnih djelatnika je integrirati ih u svoju odgojno-obrazovnu praksu.

CILJ:

Cilj Kurikuluma Dječjeg vrtića Bukovac usmjeren je prema osiguravanju dobrobiti za dijete što uključuje osobnu, emocionalnu, tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit. Razumijevanje dobrobiti i njezinih dimenzija proizlazi iz znanja i očekivanja odgojitelja te njegovih shvaćanja djeteta, djetinjstva, socijalizacije, odgoja i obrazovanja, što znači da je psihološki, pedagoški i didaktički utemeljeno.

2. KURIKULUM

2.1 O kurikulumu

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigme koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, kurikulum polazi od djeteta – temelji se na dobrom razumijevaju djeteta – njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i dr. potencijala. Kurikulum ranog odgoja pa tako i kurikulum vrtića se razvija i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika procesa. U takvom okruženju poučavanje se zamjenjuje izravnim stjecanjem iskustva, a materijali i sadržaji nude se na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijative djece. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način koji je njemu svrhovit.

Zadatak vrtića je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti.

Razvoj kurikulumu započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno, sudjelujući, čineći, surađujući s drugima. Konstruiranje znanja je socijalni proces. Najbolje je kad je ono sudioničko i posvećeno konstrukciji značenja umjesto suhoparnoj reprodukciji.

2.2 Iz Nacionalnog okvirnog kurikuluma

2.2.1 Svrha i važnost predškolskoga kurikuluma

Temeljna uloga predškolskoga odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života. Svrha je predškolskoga odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci. U ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja stvaraju se materijalni i kadrovski uvjeti te društveno okružje za kvalitetan život djeteta.

Nacionalni okvirni kurikulum pretpostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.). Na taj se način potiče razvoj kompetencija koje su nužne pojedincu za snalaženje i aktivno sudjelovanje u svakodnevnom osobnom te, kasnije, profesionalnom i društvenom životu. Nizom aktivnosti i poticaja stvaraju se osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti kako za učenje, tako i za njegovu samostalnost u učenju. Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja. Odgojno-obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja, zahtijeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja prema potrebama i razvojnim mogućnostima djeteta.

2.2.2 Struktura predškolskoga kurikuluma

Temeljna struktura predškolskoga kurikuluma podijeljena je na tri velika potpodručja u kojima dijete stječe kompetencije: ja (slika o sebi), ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica), svijet oko mene (prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština, održivi razvoj).

Kurikulumom se utvrđuje program, namjena programa, nositelji programa, način ostvarivanja programa, vremenik aktivnosti programa i način vrednovanja.

U svakom potpodručju određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnoga rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

2.2.3 Područja kompetencijskih dimenzija

Temeljna znanja: usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžbi kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore, odnose s drugim osobama u svom okruženju te sa svijetom u kojem živi i koji ga okružuje. Očekuje se da dijete usvoji informacije, tj. izgradi znanja koja mu omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima, te međudjelovanje sa sadržajima učenja, osiguraju mu kvalitetnu prilagodbu trenutačnomu okruženju te ga kvalitetno osposobe za izazove koji ga očekuju kao što je, primjerice, polazak u školu.

Vještine i sposobnosti: stjecanje i razvoj vještina učenja, povezivanja sadržaja, logičkog mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema; sposobnost propitivanja vlastitih ideja i zamisli djeteta te argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja; sposobnost identifikacije različitih izvora učenja i njihove raznovrsne primjene; preuzimanje inicijative, (samo) organizacije vlastitih aktivnosti i vještina vođenja; sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.) i potreba drugih te njihova zadovoljavanja na društveno prihvatljiv način; sposobnost uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba); razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima; sposobnost zajedničkoga (usklađena) djelovanja djeteta s drugima (drugom djecom i odraslima); sposobnost odgovornoga ponašanja prema sebi, drugima i okruženju (prirodnom i materijalnom); etičnost, solidarnost, povjerenje i tolerancija u komunikaciji s drugima; sposobnost (samo)poticanja na djelovanje, (samo)organiziranja i (samo)vođenja aktivnosti; samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja); mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima (okretnost i prilagodljivost); stvaranje i zastupanje novih ideja (kreativnost); sposobnost promišljanja i samoprocjene vlastitoga rada i postignuća; inicijativnost, inovativnost i poduzetničke sposobnosti.

Vrijednosti i stavovi: prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva.

3. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA BUKOVAC

Pri izradi kurikuluma stavljen je naglasak na specifičnosti vrtića i sredine u kojoj vrtić djeluje. Središte i polazište rada jesu potrebe i interesi djece, roditelja i lokalne zajednice. U planiranju aktivnosti vodimo se načelima individualizma, nepristranosti i interdisciplinarnosti. Bitne pretpostavke ostvarivanju ciljeva postavljenih u kurikulumu su: podizanje stručnih kompetencija odgojitelja, kvalitetna suradnja na relaciji roditelji-vrtić, prepoznatljivost i podrška lokalne zajednice.

Prioritetna područja unaprjeđenja u ovoj pedagoškoj godini su: evaluiranje i dokumentiranje odgojno–obrazovnog procesa i partnerstvo s roditeljima.

Sukladno Godišnjem planu i programu Dječjeg vrtića Bukovac postavljena je sljedeća zadaća:

1. Podizanje razine i unaprjeđenje kvalitete uključenosti roditelja u proces odgoja i obrazovanja djece

Planiranje i vrednovanje uvjeta, ostvarivanje plana i programa i ostvarenosti razvojnih zadaća temeljimo na sljedećim zakonskim okvirima:

- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.)
- Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi (N.N. 10/1997.) te podzakonski akti Ministarstva prosvjete i sporta
- Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63./2008.)
- Pravilnik o načinu i uvjetima polaganja stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću (NN 133./1997.)
- HACCP mjere za sigurnu manipulaciju hranom
- Pravilnik zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (2002.)
- Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava(1999.)
- Konvencija o pravima djeteta (1989.)
- Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN, br.83/01)
- Pravilnik o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima
- Obiteljski zakon(NN 103./15.)
- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete br. 7/8, 1991.)
- Konvencija o pravima djeteta(1989.)
- Stručno mišljenje i smjernice za izradu sigurnosno zaštitnih i preventivnih programa u dječjim vrtićima (MZOS)
- Izvješće o realizaciji godišnjeg plana i programa rada Dječjeg vrtića Bukovac za 2019./2020.godinu.

Dječji vrtić Bukovac će tijekom 2020./2021. raditi na četiri lokacije:

- „Bukovac“ Trnac 67, Zagreb (centralni objekt)
- „Bukovac na brijegu“ Bukovačka cesta 221
- „Novi Bukovac“ Kišpatićeva 12 s
- „ Bukovački osmijeh“ KBC Rebro, Kišpatićeva 11

Primarnim desetsatnim programom obuhvaćeno je oko 650 djece. Osim primarnog programa na spomenutim lokacijama provodi se i rano učenje stranih jezika – engleski i njemački, Montessori program, odgoj u vjeri, poseban program „Vrtić u bolnici“, program rada s potencijalno darovitom djecom te kraći program likovnog stvaralaštva.

Kraći programi ritmike, sporta, engleskog, dječji zbor i taekwondo realizirat će se po objektima ovisno o interesu roditelja i epidemiološkoj situaciji.

Broj radnika utvrđen je prema broju odgojno-obrazovnih skupina, trajanju i vrsti programa te uvjetima rada u skladu s Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe.

Boravak djece u vrtiću i ove ćemo godine obogatiti rekreativno - zdravstvenim programima: zimovanjem, ljetovanjem i plivanjem. Također će se tijekom godine prema ponudi organizirati boravci u prirodi, natjecanja, izleti, različiti posjeti , nastupi , izložbe i drugo.

Starije grupe (školski obveznici) se uključuju u program „Djeca u prirodi“ u Gradu mladih u tri termina.

Zadaća nam je stvaranje uvjeta za kvalitetno zadovoljavanje razvojnih potreba djece održavanjem postignutog standarda uz poticanje stručnog usavršavanja odgojitelja, stručnih suradnika i drugih radnika ovisno o njihovim interesima i potrebama programa Dječjeg vrtića s ciljem unaprjeđivanja kvalitete i diferencijacije programa.

4. PROGRAMI

4.1 Redoviti desetsatni program

Redoviti program se provodi na četiri lokacije u Gradu Zagrebu – Trnac 67, Zagreb (centralni objekt), Bukovačka cesta 221 – Bukovac na brijegu, Kišpatićeva 12s – Novi Bukovac, KBC Zagreb, Kišpatićeva 11 – Vrtić u bolnici – Bukovački osmijeh (29 odgojnih skupina i jedna skupina predškole).

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što podrazumijeva:

- pažljivo osmišljeno i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta te planiranje odgojno-obrazovnog rada stručnih djelatnika u skladu sa znanstvenim spoznajama
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- uključivanje djece s teškoćama u vrtić i unaprjeđenje inkluzivne kulture u dječjem vrtiću
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom predškolske dobi

Ciljevi redovitih programa

Stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života te osiguravanje takvih uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci kroz:

- zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale

- stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje) zainteresiran, nedirektivni stav odgojitelja
- usvajanje vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju

Namjena programa

Cjeloviti razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provode se za djecu od navršene prve godine života do polaska u osnovnu školu. Redoviti cjelodnevni (10-satni) program ostvaruje se od 6:00 do 18:00 sati.

Skupine dijelimo prema kronološkoj dobi djeteta u tzv. jaslčke skupine (djeca od 1. do 3. godine) i vrtičke skupine (djeca od 3. do 7. godine). U objektima u Bukovac, Bukovac na brijegu, Novi Bukovac skupine su organizirane prema dobi djece te imamo i dobno mješovite skupine što omogućuje kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Integrirani i razvojni kurikulum podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, stimulativno materijalno okruženje koje potiče na istraživanja i stjecanje znanja.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog okruženja
- individualizirani pristup
- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti
- dokumentiranje procesa učenja djece
- refleksije s djecom i stručnjacima
- stvaranje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja
- usmjeravanje na važnost i zdravstveno-preventivni potencijal tjelesnog vježbanja od najranije dobi, u cilju poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih navika.

Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadataka i razvojnog plana ustanove
- upitnici za odgojitelje
- ankete za roditelje na kraju pedagoške godine

4.2. Posebni programi

PROGRAM RANOG UČENJA STRANIH JEZIKA S DJECOM PREDŠKOLSKE DOBI POD NAZIVOM „RANO UČENJE STRANIH JEZIKA PREDŠKOLSKE DOBI“ – (engleski, njemački, francuski)

Ciljevi programa

Osnovni ciljevi učenja stranog jezika od najranije dobi su:

- Razvoj pozitivnih emocionalnih stanja i stvaranje bolje slike o sebi
- Razvoj samostalnosti i neovisnosti u zadovoljenju potreba
- Poticanje slušanja, govorno-jezičnog specifikuma stranog jezika, uključujući specifičnosti fonetike, melodije jezika i artikulacije glasova
- Razvoj operativnog mišljenja
- Razvoj pamćenja
- Razvoj koordinacije i preciznosti
- Poticanje cjelokupnog djetetova razvoja u skladu s njegovim potrebama, interesima i sposobnostima
- Uključivanje roditelja kao primarnih odgojitelja u odgojno-obrazovni proces s ciljem unaprjeđenja partnerskih odnosa

Namjena

Program se temelji na suvremenim spoznajama da je predškolska dob povoljno razdoblje za usvajanje stranog jezika. Stvaranjem uvjeta za učenje stranog jezika u predškolskoj dobi omogućuje se brže i lakše usvajanje čistog izgovora i intonacije, a pored toga pridonosi razvoju osjećaja sigurnosti i samopouzdanja te spontanosti u izražavanju. Ovi programi integrirat će se u redovne programe vrtića.

Programi ranog učenja stranih jezika ostvarivat će se u više skupina djece mješovite vrtičke dobi u dobi od 3 do polaska u školu, za koju su roditelji potpisali zahtjev za rano učenje stranog jezika u vrtiću.

Vremenik i nositelji

Cjelodnevni i poludnevni programi se provode u razdoblju od 01. rujna do 30. lipnja u tekućoj pedagoškoj godini.

LOKACIJA	NAZIV SKUPINE	TRAJANJE PROGRAMA	DJELATNICI
TRNAC 67	ŽIRAFE	CJELODNEVNI ENGLESKI PROGRAM	BLAŽENKA VIDEĆ, LIDIJA LUKAČ
TRNAC 67	SOVICE	POLUDNEVNI ENGLESKI PROGRAM	PETRA FIJAN, JELENA ŠOŠIĆ
TRNAC 67	PČELICE	CJELODNEVNI NJEMAČKI PROGRAM	SANJA CAREVIĆ, SANJA VUKOVIĆ
TRNAC 67	JAGODICE	POLUDNEVNI ENGLESKI PROGRAM	VIOLETA KUKIĆ, JOSIPA CIK KOBASIĆ
PODR. OBJ. BUKOVAČKA 221	LOPTICA	POLUDNEVNI ENGLESKI PROGRAM	BERNARDA PRUŠA, MIRA VILIĆ
PODR. OBJ. BUKOVAČKA 221	BUNDEVE	CJELODNEVNI ENGLESKI PROGRAM	TATJANA KOVAČ JURIĆ, ANA ŠKRPEC

PODR. OBJ. BUKOVAČKA 221	RIBICE	POLUDNEVNI NJEMAČKI PROGRAM	JASMINKA RIS, TEREZIJA ŽULJ, INES GRADINŠČAK
PODR. OBJ. KIŠPATIĆEVA 12s	MEDVJEDIĆI	POLUDNEVNI ENGLJSKI PROGRAM	ANA KOSIĆ PLETEŠ, IVANKA IVANČIĆ, ĐURĐICA TURJANSKI
PODR. OBJ. KIŠPATIĆEVA 12s	SUNCOKRETI	POLUDNEVNI NJEMAČKI PROGRAM	ANICA ČOH, ALENKA PAVLEKOVIĆ
PODR. OBJ. KIŠPATIĆEVA 12s	KAPLJICE	POLUDNEVNI ENGLJSKI PROGRAM	SNJEŽANA OSIĆ SADŽAK, MONIKA GUDLIN

Način realizacije

Programi će se realizirati na materinjem jeziku uz situacijsko učenje stranog jezika. Odgojitelji će u radu koristiti suvremene metode kao rad na projektima, osmišljavat će sadržaje za iskustveno učenje koje će se nadograđivati. Programi su usmjereni na razvoj multikulturalnosti i običaja koji se djeci približuju razumljivim i primjerenim sadržajima, uz uvažavanje razvojne dobi djece i svih aspekata njihova razvoja. Postupno usvajanje stranog jezika kroz igru i spontanu interakciju (situacijsko učenje):

- Razvijanje komunikacijskih i govorno-jezičnih vještina djeteta i na stranom jeziku, posebice slušanja, razumijevanja i govorne ekspresije, te širenje vokabulara
- Razvijanje interesa i motivacije za učenje stranog jezika u skladu s djetetovim sposobnostima, mogućnostima, pažnjom i interesima
- Stvaranje pozitivne slike o sebi
- Razvijanje jezika i artikulacije glasova

- Motiviranje djeteta na situacijsko učenje jezičnih i fonetskih formi stranog jezika
- Poticanje djetetove inicijative i interesa, razumijevanje i usvajanje osnova stranog jezika
- Stvaranje poticajnog okruženja za cjelokupan razvoj djeteta kojim će se zadovoljavati interes za učenje drugog jezika
- Poticanje na rano učenje jezika slušanjem i razumijevanjem adekvatnih sadržaja primjerenim djeci, davanjem dobrog govornog modela, usavršavanjem izgovora kroz igru, uočavanjem i razlikovanjem riječi, intonacije i ritma, bogaćenjem rječnika, razumijevanje i korištenje novih riječi za predmete, pojave, radnje i živa bića
- Razvijanje govornih vještina korištenjem naučenih riječi u svakodnevnom govoru, pjevanjem pjesmica i izgovorom brojalica i drugog na stranom jeziku u svim životnim situacijama

Način vrednovanja

- praćenjem i dokumentiranjem odgojno obrazovnog procesa: videozapisima, fotodokumentacijom, vođenjem bilježki te analizom i refleksijom na timskim sastancima (odgojitelji, stručni suradnici)
- listom praćenja razvojnih karakteristika
- listom praćenja usvojenosti drugog jezika za svako dijete (prilog)
- upitnicima i anketama za matične odgojitelje-voditelje programa
- ankete za roditelje
- planiranje, praćenje i vrednovanje postignuća Programa provodit će se u suradnji sa stručnim timom vrtića
- na kraju pedagoške godine izvješće o radu će se dostaviti nadležnim institucijama

MONTESSORI PROGRAM

Program koji uključuje specifičan pribor za rad u posebno pripremljenoj i organiziranoj okolini.

Ciljevi programa

Osnovni cilj Montessori programa temelji se na znanstvenom promatranju učenja djece, na poticanju vlastitog djelovanja djeteta, na razvoju samostalnosti i na poštivanju djetetove sposobnosti. Pažljivo pripremljena okolina potiče djetetov interes, slobodan odabir

aktivnosti i djelovanje prema osobnim mogućnostima uz neznatnu pomoć odgojitelja. Posebno izrađenim priborom i ponudom istih cilj je zadovoljiti prirodnu potrebu djeteta za učenjem, koje „uči čineći“ vođeno vlastitom željom i interesima. Poticanjem razvoja svih djetetovih potencijala cilj je razvijati samostalnost, samosvjesnost, kreativnost, slobodu i uravnoteženost, a takvim djelovanjem dijete jača svoje samopouzdanje, razvija poštovanje, ljubav i pozitivnu suradnju s drugom djecom.

VREMENIK I NOSITELJI

LOKACIJA	NAZIV SKUPINE	DJELATNICI
PODR. OBJ. BUKOVAČKA 221	ZVONČIĆ	IVANA LAZIĆ, KATARINA DABIĆ, MARTINA ZUBAK, EVA KOSTANIĆ
PODR. OBJ. BUKOVAČKA 221	PTIČICE	MARTINA CVETKO SEVER, DANIJELA ŽUGEC, TANJA TURČIĆ NEDELJKO, KATICA GAVRAN

Način realizacije

* Montessori program obuhvaća pet područja djelovanja:

1. vježbe za poticanje samostalnosti u svakodnevnom životu
2. vježbe za poticanje osjetilnosti
3. vježbe za razvoj govora i usvajanje jezika
4. vježbe za poticanje i razvijanje matematičkog duha i logičkog uma

Svako pojedino područje sadrži niz vježbi koje se sastoje od posebno izrađenog pribora koji razvija određene vještine i znanja.

* **Tematske cjeline tijekom godine prilagođene Montessori programu:**

- ja i moje tijelo
- jesen i plodovi jeseni
- dani kruha
- šumske životinje
- došašće, aktivnosti adventskog perioda
- zima i zimski spavači
- fašnik

- domaće životinje
- Uskrs i uskršnji period
- proljeće, proljetnice
- kukci, građa kukca, životni ciklus
- ljeto
- život u moru
- te druge teme prema interesu djece

Način vrednovanja

- praćenjem i dokumentiranjem odgojno obrazovnog procesa: videozapisima, fotodokumentacijom, vođenjem bilješki te analizom i refleksijom na timskim sastancima (odgojitelji, stručni suradnici)
- listom praćenja razvojnih karakteristika
- upitnicima i anketama za matične odgojitelje-voditelje programa
- anketama za roditelje
- planiranje, praćenje i vrednovanje postignuća Programa provodit će se u suradnji sa stručnim timom vrtića
- na kraju pedagoške godine izvješće o radu će se dostaviti nadležnim institucijama

PROGRAM PREDŠKOLE

Ciljevi programa

Osigurati okružje u kojem će djeca razviti svoje potencijale, zadovoljiti svoje aktualne interese i time steći znanja, vještine i navike koje će im omogućiti uspješnu pripremu za polazak u školu.

Namjena programa

Program je namijenjen djeci školskim obveznicima školske godine 2020./2021. koji nisu obuhvaćeni redovnim programom .

Na temelju broja prikupljenih zahtjeva za upis u program predškole planirat će se rad u jednoj odgojnoj skupini (ovisno o broju zahtjeva). Program će se realizirati u prostoru podružnog objekta Novi Bukovac, Kišpatićeva 12s.

Vremenik i nositelji

Program će provoditi odgojiteljica s potrebnim završenim stupnjem obrazovanja u razdoblju od 01. listopada 2020. do 31. svibnja 2021. (ukupno 250 sati).

Način realizacije

Posebna se pozornost pridaje okruženju koje je prilagođeno psihofizičkim osobinama djeteta i usmjereno na razvijanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Način vrednovanja

- instrument za kolegijalno opažanje
 - upitnik za roditelje/obitelji
 - razvojne liste praćenja djeteta u šestoj godini života (u četiri područja razvoja i prema kompetencijama)

PROGRAM „ODGOJ U VJERI“

Ciljevi programa

Cilj „Odgoja u vjeri“ je odgajati religioznu dimenziju djeteta i oplemeniti ju za jedine ljudske vrijednosti: savjest, intelekt, karakter, vjera ljubav, nada i osobnost. U redoviti program integrirani su elementi katoličkog vjerskog odgoja, gdje se indirektno, kroz igru, u djetetu potiče ljubav prema istini, dobroti, životu. Tako se na spontan i blag način, poštujući dječju prirodu, njeguje i duhovna dimenzija djeteta. Pažljivo osmišljeni poticaji i aktivnosti uče dijete ljubiti i poštovati sebe i druge, ujedno ga odgajajući za odgovornost prema cijelome svijetu. Program provodi posebno educirana odgojiteljica.

Namjena programa

Program je namijenjen djeci čiji roditelji pisanim zahtjevom iskažu potrebu za programom „Odgoj u vjeri“.

Nazivi programa, vremenik i nositelji

Program se provodi tijekom pedagoške godine. Program provodi odgojiteljica Ivanka Ivančić s djecom za koju su roditelji potpisali suglasnost za elemente vjerskog odgoja.

Način realizacije

- situacijski spontano i nepredviđeno kada prati potrebe i osjećaje djeteta
- planski i predviđeno slijedeći liturgijsko vrijeme i blagdane

Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana ustanove
- upitnici za djecu, odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine

POSEBNI PROGRAM VRTIĆ U BOLNICI U KBC REBRO

Ciljevi programa

Opći cilj programa je poboljšanje socijalne uključenosti djece u nepovoljnom položaju. Poseban cilj je osiguravanje dovoljnog broja odgojitelja za rad s bolesnom djecom i njihovim roditeljima. Kreiranje poticajne sredine u svrhu prevencije emocionalnih poteškoća kod djece predškolske dobi koje mogu nastati zbog hospitalizacije. Osnaživanje članova obitelji oboljele djece i uvažavanje njihovih potreba.

Ciljevi su također unapređivanje motoričkog, govornog, socio – emocionalnog i spoznajnog razvoja djece od 2. do polaska djeteta u školu.

Namjena programa

Odgojno – obrazovni rad u programu „Vrtić u bolnici“ definiran je vrstom bolesti, učestalošću boravka u bolnici, mogućim funkcionalnim poteškoćama vezanim uz pokretljivost i sposobnost učenja, te organizirane medicinske skrbi u bolnici, a nastoji se kod djece osigurati osjećaj sigurnosti i povezanosti s primarnom sredinom. Namijenjen je hospitaliziranoj predškolskoj djeci na Klinici za pedijatriju (KBC Rebro).

Bolesna djeca, zbog dobi i specifičnih razvojnih potreba, zahtijevaju holistički pristup u rješavanju poteškoća vezanih uz bolest i liječenje. Stoga je presudan timski rad. Program provode četiri odgojiteljice DV Bukovca te surađuju s defektologinjom-socijalnom

pedagoginjom, zdravstvenom psihologinjom, glavnom sestrom, liječnicima –specijalistima i fizioterapeutima.

Način realizacije

Program je usmjeren na stvaranje okruženja poticajnog za dječje aktivnosti, istraživanje i stvaranje, interakcije s drugom djecom, odraslima i manipulaciju materijalima kroz različite aktivnosti (životno praktične i radne, raznovrsne igre, društvene i društveno zabavne djelatnosti, umjetničke aktivnosti, aktivnosti raznovrsnog stvaranja i izražavanja, istraživačko – spoznajne aktivnosti, specifične aktivnosti s kretanjem).

Pozornost je usmjerena na osnaživanje djece s mogućim ograničenjima zbog bolesti i njezinih posljedica i osnaživanje članova obitelji oboljele djece.

Način vrednovanja

- praćenje i dokumentiranje odgojno obrazovnog procesa: videozapisima, fotodokumentacijom, vođenjem bilješki te analizom i refleksijom na timskim sastancima (odgojitelji, stručni suradnici)
- na kraju pedagoške godine izvješće o radu

OBOGAĆENI PROGRAM ZA RAD S POTENCIJALNO DAROVITOM DJECOM PREDŠKOLSKE DOBI U DJEČJEM VRTIĆU „BUKOVAC“

Ciljevi programa

1. identifikacija potencijalno darovite i darovite djece
2. poticati maksimalni razvoj djetetovih potencijala u svim aspektima razvoja, uz poštivanje individualnosti djeteta
3. pružanje odgovarajućih poticaja u svrhu razvoja postojećih potencijala u području razvoja u kojem je identificirana natprosječnost
4. poticanje usvajanja vještina i navika koje omogućuju iskazivanje darovitosti uz istovremenu uklopljenost u okruženje u kojem se dijete nalazi
5. stručna pomoć i podrška roditeljima potencijalno darovite i darovite djece

6. stručna pomoć i podrška odgojiteljicama vezano uz rad s potencijalno darovitom i darovitom djecom

Kriteriji uvrštavanja djeteta u program određeni su primjenom posebne procedure psihologijske identifikacije koja podrazumijeva slijedeće:

- a) procjena i preporuka odgojiteljica (napravljena na temelju promatranja djeteta u aktivnostima i ispunjavanju kontrolnih listi karakterističnih oblika ponašanja potencijalno darovite i darovite djece)
- b) procjena psihologa (procjena razvojnih potencijala djeteta putem psihodijagnostičkih testova i analiza kreativnih uradaka)

Namjena programa

Program je namijenjen djeci čiji roditelji potpišu pisanu izjavu o sudjelovanju u igraonici za potencijalno darovitu i darovitu djecu.

Vremenik i nositelji

LOKACIJA	BROJ DJECE	TRAJANJE PROGRAMA	PROVODITELJI
TRNAC 67, BUKOVAČKA CESTA 221 (ovisno o identificiranoj djeci)	OVISNO O TESTIRANJU I INTERESU RODITELJA	OD 01. 11. 2020. – 31. 5. 2021.	1. MARIJANA BANJAVČIĆ 2. ANNA MRĐEN

Način realizacije

U svrhu provedbe ovog programa, najpogodnije aktivnosti su one koje potiču aktivno učenje, kreativno mišljenje, više razine misaonih procesa. To se odnosi na: igre za poticanje

kreativnog mišljenja, logičko-kombinatoričke aktivnosti, edukativne igre na računalu, istraživačke igre i pokusi, igre za poticanje verbalnih sposobnosti, didaktičke igre (slagalice, logičke ploče...), projektna metoda, radni listovi, pitalice, skrivalice, rebusi, mozgalice.

Način vrednovanja

- Praćenje provedbe plana i programa rada igraonice
- Istraživanje odgojno-obrazovnog procesa i zajedničko učenje kroz refleksije i samorefleksije (foto i video zapisi...)

4.3. Kraći programi

Vrtić nudi kraće specijalizirane programe, verificirane od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, koji se provode u popodnevnim satima, u suradnji s vanjskim suradnicima i djelatnicima vrtića

Naziv kraćeg programa	Ciljevi programa	Broj skupina	Trajanje programa	Nositelji
Engleska igraonica	-usvajanje osnova engleskog jezika u zabavnom i poticajnom okruženju kroz brojalice, pjesme, čitanje priča i druge dobi primjerene aktivnosti	1	listopad-lipanj	Engleska igraonica Dv Bukovac
Taekwondo	- Cilj je ovoga programa da djeca veću vrtićkoj dobi steknu temeljne sportske vještine i tehnike taekwondo-a	2	listopad-lipanj	Taekwondo Mali olimpijac
Tečaj ritmike i plesa	- upoznavanje djece predškolske dobi s osnovama ritmike i plesa - poticanje razvoja koordinacije, spretnosti, ritmičkih sposobnosti	2	listopad-lipanj	Plesni studio „SAM-SA“, Zagreb, Dalmatinska 15

Program sporta Sportska akademija	Cilj je ovoga programa da djeca veću vrtićkoj dobi steknu temeljne sportske vještine: spretnost, preciznost i snagu. Program omogućava svakom djetetu najviša postignuća u tjelesnim aktivnostima prema njegovim trenutnim razvojnim sposobnostima. Jedan od najvažnijih ciljeva je stvaranje radnih navika i potreba bavljenja tjelesnim aktivnostima kao doprinos zdravim stilovima života. Osim sportu, osobita važnost pridaje se zdravoj prehrani i razvoju svijesti o brizi za svoje tijelo.	2	listopad- lipanj	Program sporta Sportska akademija
--------------------------------------	--	---	---------------------	--------------------------------------

4.4 Programi za roditelje

RASTIMO ZAJEDNO

Program radionica s roditeljima "Rastimo zajedno" namijenjen je roditeljima najmlađe djece u dobi do četiri godine života.

Ciljevi programa

Glavni cilj Programa je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima:

- razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo,
- upoznaju bolje sebe kao roditelja,
- prepoznaju načine na koje se odnose prema svojem djetetu
- te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu

Program	Vrijeme rada i trajanje programa	Broj roditelja	Voditelji
Rastimo zajedno	11 radionica za roditelje u trajanju od 2 sata	8 do 12	Jelena Šošić Violeta Kukić Ana Pavlek

Način realizacije

Program radionica s roditeljima "Rastimo zajedno" sastoji se od jedanaest dvosatnih konceptualno i tematski povezanih radionica koje provode posebno educirani voditeljski timovi stručnjaka za podršku ranom razvoju djeteta:

1. Roditelji 21. stoljeća
2. Četiri stupa roditeljstva
3. Roditeljski ciljevi i psihološke potrebe djeteta
4. Sva naša djeca i kako ih volimo
5. Slušanje – važna vještina roditeljstva
6. Kako dijete uči o svijetu oko sebe?
7. Postavljanje granica: zašto i kako?
8. Biramo i kreiramo rješenja
9. Roditeljske odgovornosti i još poneka pitanja
10. Biti roditelj: utjecaji i izbori
11. Završetak i novi početak

Način vrednovanja

- upitnici i evaluacijske liste za roditelje prije početka i nakon održanog ciklusa radionica
- evaluacija voditelja radionica nakon svake provedene radionice

RASTIMO ZAJEDNO PLUS

Ciljevi programa

Glavni cilj programa radionica je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojem se roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima upoznaju sa znanstvenim stajalištima o razvojno poticajnoj interakciji roditelja i djeteta.

Program „Rastimo zajedno Plus“ razvijen je pod okriljem Ureda UNICEF-a za Hrvatsku.

Namjena programa

Program radionica s roditeljima "Rastimo zajedno Plus" namijenjen je roditeljima djece s teškoćama u razvoju u dobi do osam godina života.

Svrha Programa radionica s roditeljima „Rastimo zajedno Plus“ je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču osobni rast i razvoj kompetentnosti i roditelja i djeteta.

Program	Voditelji	Vrijeme rada i trajanje programa	Broj roditelja
Rastimo zajedno Plus	Violeta Kukić, Ana Pavlek, Jelena Šošić	11 radionica za roditelje u trajanju od 2 sata	

Način realizacije

Program radionica s roditeljima djece s teškoćama u razvoju „Rastimo zajedno Plus“ sastoji se od jedanaest dvosatnih konceptualno i tematski povezanih radionica koje provode posebno educirani voditeljski timovi stručnjaka za podršku ranom razvoju.

Teme radionica su:

1. Svako je dijete posebno, svaki je roditelj poseban
2. Između očekivanja i prilagodbe
3. Četiri stupa roditeljstva
4. Psihološke potrebe djeteta i roditeljski ciljevi
5. Sva naša djeca i kako ih volimo
6. Slušanje – važna vještina roditeljstva
7. Kako dijete uči o svijetu oko sebe?
8. Granice: zašto i kako?
9. Roditeljske odgovornosti
10. Biti roditelj: utjecaji i izbori
11. Završetak i novi početak

Način vrednovanja

- upitnici i evaluacijske liste za roditelje prije početka i nakon održanog ciklusa radionica

- evaluacija voditelja radionica nakon svake provedene radionice

SAVJETOVALIŠTE ZA RODITELJE

Savjetovalište za roditelje je osmišljeno kao podrška i pomoć roditeljima.

Ciljevi programa

Opći cilj je pomoć i podrška roditeljima u procesu odgoja i obrazovanja djeteta.

Namjena programa

Savjetovalište mogu koristiti svi roditelji djece koja pohađaju Dječji vrtić Bukovac.

Voditelji

Stručni tim i ravnateljica vrtića.

Vrijeme rada i trajanje

Ponedjeljak	od 16 – 17 sati	Pedagog Bojan Đurđević
Utorak	od 16 – 17 sati	Logopedinja Buga Kahrić
Srijeda	od 16 – 17 sati	Psihologinja Diana Dorma Duvnjak
Četvrtak	od 16 – 17 sati	Defektologinja Ana Pavlek Pedagoginja Elizabeta Bazina

5. PROJEKTI

Rad na projektu je jedan od oblika integriranog kurikulumu. Tijek rada na projektu nije moguće unaprijed planirati, nije ga moguće ranije strukturirati, nije unaprijed određena duljina njegova trajanja niti se zna u kojem će se smjeru razvijati. Osnovni je kriterij odabira smjera razvoja projekata interes djece. Jedino što je unaprijed poznato je da će projekt sadržavati istraživanje, izražavanje, rasprave i to kroz uporabu različitih simboličkih jezika. S obzirom da je interese djece nemoguće planirati unaprijed (za razdoblje cijele pedagoške godine) ovdje su navedeni samo projekti koji se trenutno provode. Sukladno interesima djece odgojitelji će ove godine planirati materijale kojima će poticati djecu na daljnja istraživanja i prema potrebi organizirati refleksije.

1. Nastavak rada na NTC – programu učenja djece kroz igru
2. Projekt Naš novi prijatelj – poticanje suradnje s roditeljima
3. Nastavak međunarodnog projekta Say hello to the World – Pozdrav svijetu. U projekt će biti uključene djeca iz skupine Žirafe, Bundeve, Pčelice, Jagodice i njihove odgojiteljice. Projekt promiče interkulturalne kompetencije, djeca se međusobno vide, te pomoću „sto jezika“ (koje samo oni mogu osmisliti) komuniciraju i uče prve riječi novog stranog jezika. Isto tako, projekt se temelji na upoznavanju vlastitog identiteta, poštivanju i uvažavanju drugih, poticanju međusobne suradnje te razvoju socijalnih vještina.
4. „CAP program“ - Ove pedagoške godine u našem vrtiću nastavljamo s provođenjem programa primarne prevencije zlostavljanja djece.
5. Poticanje likovnosti kod djece – „Već od ranih dana tragovima velikana“
6. Suradnja s Dječjim vrtićem Pregrada – sudjelovanje na Jesenskim barbarijama – sportske igre djece
7. Nastavak projekta časopisa Hrvatskih šuma „Tko to ide, Tko to gazi po šuštavoj šumskoj stazi?“
8. Nastavak projekta Škole za Afriku – U projekt će biti uključena djeca iz skupina Tigrići, Medvjedići, Sovice i njihove odgojiteljice. Projekt potiče razvijanje humanosti, solidarnosti i uvažavanja različitosti među djecom u Hrvatskoj, potiče svijest o važnosti poštivanja prava djece svugdje u svijetu te promiče ostvarenje boljih obrazovnih mogućnosti djece u Africi.

6. OČEKIVANI ISHODI - RAZVOJ TEMELJNIH KOMPETENCIJA

U svijetu ubrzanih promjena, gdje je temelj znanje, po čemu se i karakteriziramo kao „društvo znanja“ i konkurentnosti na globalnoj razini, od djece se, još od najranije dobi, očekuje usvajanje novih znanja i spoznaja, vještina, sposobnosti, vrijednosti i stavova, to jest razvoj kompetencija, koje „naglasak stavljaju na razvoj inovativnosti, stvaralaštva, rješavanja problema, razvoj kritičkog mišljenja, poduzetnosti, informatičke pismenosti, socijalnih i drugih kompetencija“ (prema *Nacionalnom kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno te srednjoškolsko obrazovanje*, 2011; 16) obuhvaćenih u „Preporuci Europskog parlamenta i savjeta o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje iz 2006. godine koju je obrazovna politika Republike Hrvatske prihvatila kako bi uspješno odgovorila izazovima suvremenog društva. Kako se rani i predškolski odgoj ipak razlikuje od školskog sustava gdje su važni obrazovni ishodi, ovdje je više naglašena odgojna komponenta (sa povećavanjem posebne pažnje kompetencijama koje u ranoj dobi predstavljaju okosnicu razvoja, osobito *samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi*).

Sadržajno, struktura odgojno-obrazovnog rada podijeljena je na tri velika potpodručja:

1. *Ja* – slika o sebi,

2. *Ja i drugi* - obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica,

3. *Svijet oko mene* – prirodno i šire društveno okruženje, kulturna baština i održivi razvoj prema *Nacionalnom kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno te srednjoškolsko obrazovanje*, 2011.) u kojima dijete stječe i osnažuje razvoj **kompetencija**, koje bi trebale biti u suglasju sa osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno obrazovanje, po preporuci Europske Unije (2006.), a koje je obrazovna politika Republike Hrvatske prihvatila. *To su redom kompetencije:*

1. *Komunikacija na materinskome jeziku*, koja se u ranoj i predškolskoj dobi odnosi na „osposobljavanje djeteta o pravilnom usmenom izražavanju i bilježenju vlastitih misli, osjećaja, doživljaja i iskustava u različitim, za njega svrhovitim i smislenim aktivnostima.“ (*Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*, 2014.)

U vrtiću ćemo i dalje osiguravati poticajno jezično okruženje, gdje će se poticati različite socijalne interakcije s drugom djecom i odraslima. Komunikacija na materinskom jeziku uključit će i razvoj svijesti o samom jeziku i njegovom utjecaju na druge. U planiranju odgojno- obrazovnog rada jedna od bitnih zadaća bit će govorno stvaralaštvo (bogaćenje jezika novim pojmovima), putem različitih formi rada (individualni neposredni ili grupni rad ili posredstvom slikovnice, didaktike, medija (interaktivni CD- i za učenje)...

2. *Komunikacija na stranim jezicima*

Vezano uz *komunikaciju na stranim jezicima*, osim razumijevanja, usmenog i pismenog izražavanja na stranom jeziku, bitno je poznavanje društvenih običaja i kulturnih aspekata. Pozitivan stav ovdje se odnosi na poštivanje kulturne raznolikosti i zanimanje za jezike i interkulturalnu komunikaciju. (Prema: Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (2006/962/ec)

U vrtiću planiramo, za djecu koja su uključena u odgojno-obrazovne skupine u redovitom programu Dječjeg vrtića Bukovac i u skladu sa zahtjevima roditelja, organizirati i posebni program ranog učenja stranog jezika (verifikacija MZOS-a od 16. studenog 1998. KLASA: 601-01/96-01/227, URBROJ: 532-02/1-98-1) koji se dodatno naplaćuje. Dio djece iz redovitog programa, po odluci roditelja, kroz taj program stjecat će kompetencije u području komunikacije na stranim jezicima. U programu ranog učenja stranog jezika prakticiramo situacijski pristup. Obilježje takvog pristupa je situacijsko učenje u poticajnom jezičnom kontekstu, u igri i svakodnevnim aktivnostima koje djetetu omogućava upoznavanje, razumijevanje i smislenu upotrebu jezika u svakodnevnim situacijama. Stoga poučavanje stranog jezika ne planiramo provoditi posebno oblikovanim metodičkim postupcima već strani jezik utkati u svakidašnje odgojno-obrazovne aktivnosti vrtića.

3. *Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju*

Za razvoj matematičke kompetencije planiramo poticati dijete na razvijanje i primjenu matematičkog mišljenja u rješavanju problema u različitim aktivnostima i svakidašnjim situacijama. Prirodoslovnu kompetenciju razvijamo poticanjem djeteta na postavljanje pitanja, istraživanje, otkrivanje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu prirode te

primjenu prirodoslovnog znanja putem rada na projektu, ekperimentalno- istraživačkih aktivnosti i pokusa. Također planiramo aktivnosti za osvještavanje uzročno-posljedičnih veza između ljudske djelatnosti i preuzimanju odgovornosti pojedinca za njih, kao i očuvanju prirode i njezinih resursa (odgoj za održivi razvoj).

4. *Digitalna kompetencija*

U Dječjem vrtiću Bukovac, u skladu s mogućnostima osiguravamo djeci upoznavanje s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom (korištenje računala) vodeći računa o pravilnom i odgovornom korištenjem tehnologije u igri djece. „Ona je u vrtiću važan resurs učenja djeteta, alatka dokumentiranja odgojno-obrazovnih aktivnosti i pomoć u osposobljavanju djeteta za samoevaluaciju vlastitih aktivnosti i procesa učenja. Ova kompetencija razvija se u takvoj organizaciji odgojno-obrazovnoga procesa vrtića u kojoj je i djeci, a ne samo odraslima, omogućeno korištenje računala u aktivnostima planiranja, realizacije i evaluacije odgojno-obrazovnoga procesa.“ (*Nacrt nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014.*). U Dječjem vrtiću Bukovac nekoliko odgojnih skupina već posjeduje osobno računalo sa interaktivnim CD- ima za učenje. Na svakom objektu postoji informatička igraonica i vezu s internetom.

5. *Učiti kako učiti*

Ovu kompetenciju planiramo razvijati osvještavanjem procesa vlastitog učenja (metakognicija). Zadaća odgojitelja nije usredotočiti se na sadržaje poučavanja već na razvoju strategija vlastitog učenja kroz projektni model rada s djecom i spoznajno-istraživačke aktivnosti. Kultura vrtića u kojoj se njeguje razvoj ove kompetencije je usmjerena na osnaživanje metakognitivnih sposobnosti djece te „poticanju njihova samomotivirajućeg i samoregulirajućeg učenja.“ (*Nacrt nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014; 26*)

6. *Socijalna i građanska kompetencija*

Na razini odnosa odrasli-odrasli, dijete-odrasli i dijete-dijete potičemo odgovorno ponašanje, poštivanje i uvažavanje drugih, međusobnu suradnju i prihvaćanje međukulturnih razlika. Kako bi djeca postali aktivni građani svijeta, u Dječjem vrtiću Bukovac stvaramo poticajno okruženje u kojem, ne samo odrasli već i djeca iznose i

argumentiraju vlastita stajališta te se uključuju u donošenje odluka koje se odnose na njihovo življenje u dječjem vrtiću, poput odabira aktivnosti kojom se žele baviti, materijala i sredstava za igru, ali i partnera.

7. Inicijativnost i poduzetnost

Ove kompetencije planiramo poticati razvijajući sposobnost djeteta da vlastite ideje iznosi i ostvaruje u različitim aktivnostima i projektima. One uključuju stvaralaštvo, inovativnost i spremnost djeteta na preuzimanje rizika, samoiniciranje i samoorganiziranje vlastitih aktivnosti te planiranje i vođenje vlastitih aktivnosti i projekata. (*Nacrt nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014; 27*). Razvojem ove kompetencije planiramo omogućiti djetetu prakticiranje uloge *aktivnog sukonstruktora kurikuluma*.

8. Kulturna svijest i izražavanje

Ove kompetencije razvijat ćemo poticanjem stvaralačkog izražavanja ideja, iskustva i emocija djeteta u nizu umjetničkih područja koja uključuju glazbu, ples, kazališnu, književnu i vizualnu umjetnost. Također, stvarajući okruženje koje zadovoljava visoke estetske standarde i u kojem su djeca u svakodnevnom življenju poticana na različitost stvaralačkih formi vlastitih doživljaja i iskustava.